

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 19737-2025

Medewerker	:	Rachel Brouwer
Team	:	Concerncontrol
Datum	:	17 april 2025
Portefeuillehouder	:	burgemeester Sietske Poepjes

BIJLAGEN: ☒ Aanbiedingsbrief provincie IBT 2025 – zaaknummer 19732-2025 ☒ Totaalbeeld IBT 2025 Olst-Wijhe – 19732-2025 ☒ Ontwikkelingen IBT 2025 – 19732-2025
AFSTEMMING MET ☒ anders, nl. met de inhoudelijke adviseurs van de IBT onderwerpen ☒ Openbaar ☐ Vertrouwelijk
ONDERWERP IBT (Interbestuurlijk toezicht) 2025

BESLUIT burgemeester en wethouders

1. Kennis te nemen van het totaalbeeld Interbestuurlijk toezicht 2025, kleur oranje.
2. De raad hierover te informeren door het totaalbeeld 2025 op te nemen als bijlage in de jaarrekening.

SAMENVATTING

Provinciaal Interbestuurlijk toezicht (IBT) is een wettelijke taak. Het totaalbeeld IBT is opgebouwd uit zes domeinen met verschillende wegingen: Financiën, Omgevingsrecht VTH, Omgevingsrecht RO, Informatie- & archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Erfgoed. Basis voor de toetsing is het IBT-kader van de provincie Overijssel. De bevindingen op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het voorliggende integrale totaalbeeld. De kleuring op de domeinen en van het totaalbeeld heeft een signaalfunctie, en is niet bedoeld als 'goed' of 'fout'. De kleur oranje betekent dat de provincie risico's ziet waarop in haar ogen actie nodig is en waarover de provincie, in aansluiting op het kader IBT, in gesprek wil gaan met de gemeente.

AANLEIDING

In dit collegevoorstel worden de belangrijkste bevindingen van de provincie Overijssel met betrekking tot het Interbestuurlijk Toezicht (IBT) voor het jaar 2025 gepresenteerd. Deze bevindingen zijn gebaseerd op de beoordeling van de zes domeinen: Financiën, Omgevingsrecht VTH, Omgevingsrecht RO, Informatie- & archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Erfgoed. Het bibliotheekwerk is voornamelijk geen formeel toetsingsdomein.

BEOOGD RESULTAAT

Het doel van dit voorstel is om het college van burgemeester en wethouders te informeren over de bevindingen van de provincie en de implicaties hiervan voor de gemeente Olst-Wijhe. Het IBT heeft als doel de kwaliteit van het openbaar bestuur te waarborgen door toezicht te houden op de uitvoering van gemeentelijke taken.

KADER

Beoordelingskader provincie Overijssel, Gemeentewet, BBV, Archiefwet en Archiefregeling, Omgevingswet (Wabo en Wro), Huisvestingswet, Spreidingswet, Erfgoedwet.

ARGUMENTEN

1. Gemeente Olst-Wijhe heeft voor het totaalbeeld kleur oranje gekregen.

De bevindingen op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het voorliggende integrale totaalbeeld. Dit totaalbeeld is het gewogen gemiddelde van de genoemde zes domeinen.

De kleur van het totaalbeeld is dit jaar oranje. In 2023 en 2024 was het beeld groen.

De kleur oranje betekent dat de provincies risico's zien en van de gemeente graag aanvullende beheersmaatregelen en/of acties zien. Daarom volgt bij de kleur oranje ook een gesprek tussen commissaris van de koning (CvK) en de burgemeester.

2. De domeinen Omgevingswet (Wro), Informatie- en archiefbeheer en Erfgoed staan op groen.

Voor deze domeinen geldt dat de gemeente voldoet aan de in het kader gestelde criteria. Op de eerste pagina van het totaalbeeld staat Informatie- en archiefbeheer per abuis oranje genoemd. Uit de tabellen daarvoor en daarna blijkt dat dit echt groen moet zijn. Waarmee wij voor deze onderdelen voldoen aan het IBT-kader.

3. De domeinen Financiën, Omgevingswet (VTH) en Huisvesting statushouders staan op oranje.

In het totaalbeeld weegt het domein Financiën het zwaarste (factor 3). De begroting is weliswaar in 2025 structureel en reëel in evenwicht, maar de meerjarenraming 2026-2028 laat een structureel tekort zien.

Alleen bij een allen jaren sluitende meerjarenraming zou de kleur groen van toepassing zijn.

De omgevingswet (VTH) heeft kleur oranje gekregen omdat er weliswaar gewerkt is aan de verbeterpunten uit het IBT 2024, maar er staan nog steeds verbeterpunten open. De belangrijkste daarvan zijn de actualisatie van het VTH-beleid voor Thuiszaken, vaststelling van de toezichtmatrix en een koppeling tussen uitvoeringsprogramma en beleidsdoelen en de rapportage daarover.

Het domein huisvesting Statushouders staat op oranje omdat we niet hebben voldaan aan de wettelijke taakstelling in de tweede helft van 2024. Desondanks krijgen we wel de complimenten voor de inhaalslag die we wel gemaakt hebben.

4. De te verwachte kleur voor komend jaar is nog onzeker.

Omdat domein Financiën zwaar meetelt in het totaalbeeld, zou deze groen moeten kleuren, voor een totaalbeeld op groen. Dat zou alleen mogelijk kunnen zijn als blijkt dat het rijk de gemeenten in de jaren 2026-2028 financieel tegemoetkomt. Is dat niet of onvoldoende het geval, dan koersen wij op alleen het laatste jaar, 2029, sluitend. Het is daarmee een bewuste keuze om Financiën op oranje te laten staan. Als alleen Financiën op oranje blijft staan, betekent dit om toch het totaalbeeld op groen te krijgen, dat in ieder geval de Omgevingswet VHT groen moet kleuren. Hierbij is het nu nog onzeker of op Omgevingswet VHT alle acties kunnen worden opgepakt in 2025. Hieraan wordt wel gewerkt. Dit geldt ook voor de achterstanden op huisvesting statushouders, echter deze weegt licht in het totaalbeeld.

RISICO'S

-

FINANCIËN

-

DUURZAAMHEID

-

PARTICIPATIE

-

COMMUNICATIE

Over deze brief en het totaalbeeld is vooraf ambtelijk afstemming geweest met de provincie, zowel over het totaalbeeld, als over de afzonderlijke domeinen.

Het totaalbeeld wordt ook opgenomen als bijlage in de jaarrekening 2024, conform afspraken met de provincie. Langs deze route wordt de raad geïnformeerd.

Op 30 april wordt PS per brief op hoofdlijnen geïnformeerd over de totaalbeelden. En op dezelfde datum worden de totaalbeelden ook op website 'Gemeentechek Overijssel' gepubliceerd.

PLANNING EN UITVOERING

Naar aanleiding van de brief in de bijlage en de kleur oranje wordt een gesprek ingepland tussen Commissaris van de Koning en de burgemeester. De exacte agenda van dat overleg is nog niet bekend.